

Górskiego Wojciecha

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Północne

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1939

Opis

Są trzy postaci o tym imieniu.

Wojciech Górski (1849-1935) - pedagog, założyciel jednej z najlepszych w stolicy szkół średnich. Pochodził z Lekarzyc niedaleko Grójca, z Warszawą związał się już podczas studiów na Wydziale Matematyczno-Fizycznym Szkoły Głównej a potem Cesarskiego Uniwersytetu. W 1877 roku założył przy ul. Daniłowiczowskiej cztero- a potem sześcioklasową szkołę realną. Sześć lat później przeniósł ją do budynku przy ówczesnej ul. Hortensji 2, w którym przetrwała do 1939 roku. Cieszyła się ogromną popularnością, zarówno wśród uczniów, jak i nauczycieli. Do współpracy pozyskał m.in. Stanisława Szobera. Witolda Doroszewskiego czy Norberta Barlickiego. W 1905 roku przekształcił ją w ośmioklasowe gimnazjum filologiczne, w którym z czasem obowiązywał system semestralny (promocje dwa razy do roku). W 1927 roku szkoła rozpoczęła działalność na prawach fundacji, przekazując ją społeczeństwu stolicy. Rok później otworzył całkowicie wyposażoną pięcioklasową szkołę eksperymentalną w podtarczyńskiej wsi Pamiątka, która była jego majątkiem. Uwagi na temat szkolnictwa ogłaszał zazwyczaj na łamach "Przeglądu Pedagogicznego", opublikował również kilka książek, z których najważniejszą była wówczas zapewne Od elementarza do matury. Uwagi w sprawie reorganizacji szkolnictwa. Zmarł w Warszawie.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, kwatery 67, rząd V, miejsce 9/10.

Wojciech Górski (zm. przed 1500) - rycerz wywodzący się ze szlachty herbu Łodzia, stronnik Kazimierza Jagiellończyka, kasztelan łędzki, starosta wschowski a od 1473 roku właściciel miasta Jarocin.

Wojciech Górski (1739-1818) - pierwszy w historii Kościoła biskup kielecki (mianowany w 1805 roku, konsekrowany cztery lata później), senator Księstwa Warszawskiego od 1810 roku.

Ciekawostki

Jeszcze w XVIII w. była to polna, zanikająca droga. Wytyczona w 1883 na posesji Samuela Lewentala i nazwana Hortensja, na cześć żony właściciela. Nie ma połączenia z Nowym Światem, gdyż leżała w całości na prywatnym terenie. Dopiero w końcu XIX w. została zabudowana. Czynne tu było gimnazjum Wojciecha Górskiego, pedagoga, dyrektora departamentu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zaraz po wojnie, redaktora Przeglądu Pedagogicznego. W czasie Powstania Warszawskiego walczył tu Batalion AK "Kiliński", który zdobył i utrzymał pozycję aż do kapitulacji. Jednak przez walki cała parzysta strona ulicy została zniszczona.

Stan obecny:

Nr 1 i 1a: **Osiedle Nowy Świat**. Powstało w 1949-56 wg proj. Zygmunta Stępińskiego w ramach odbudowy Nowego Świata, na miejscu oficyn kamienic tejże ulicy.

Nr 2: gimnazjum **Wojciecha Górskiego**. Budynek powstał w 1883 wg proj. Artura Goebela i Józefa Piusa Dziekońskiego. Działo tu w latach 1883-39 i znane było z bardzo wysokiego poziomu nauczania. Wcześniej, w 1877 założone zostało na ul. Daniłowiczowskiej. Przyjmowano tu uczniów, którzy zostali wydaleny ze szkół carskich za patriotyczną postawę. W 1903 szkoła otrzymała prawa szkoły rządowej, a w 1905, w wyniku strajku, przekształcono ją w 8-klasowe gimnazjum filologiczne z polskim jako wykładowym. Od 1927 (1935?) działała na zasadzie fundacji, po zrzeknięciu się przez Górskiego praw do szkoły. W 1937 szkoła otrzymała imię Wojciecha Górskiego. W czasie okupacji prowadzono tu tajne nauczanie: zdano wówczas 229 matur. W 1944 szkoła została zburzona, biegnie dziś ul. Baczyńskiego. Uczniami szkoły byli m.in. prof. Tadeusz Manteuffel, Tadeusz Fijewski (aktor), Stefan Wyszyński, Stanisław Dubois.

Pomnik Wojciecha Górskiego. Stanął tu w 1957 z okazji 80-ciolecia szkoły, a powstał z oryginalnego popiersia Górskiego z 1937, stojącego w holu szkoły, wykonany przez Władysława Szyndlera. W latach 1945-56 popiersie stało w szkole na Smolnej 30.

Nr 3: **kamienica Spinka**. Powstała w 1912, przerobiona w czasie powojennej odbudowy.

Nr 5: **kamienica Rothberga**. Powstała w 1886, zniszczona w 1944, w 1948 odbudowana bez zdobień.

Nr 7: **kamienica Rothberga**. Powstała w 1886, zniszczona w 1944, w 1948 odbudowana bez zdobień.

Nr 9: **kamienica**. Powstała przed wojną, po wojnie odbudowana w zmienionej formie.

Data nadania nazwy: 1939.01.01